

дотримання прав і свобод людини і громадянина, та впливає на формування позитивного іміджу нашої держави та поглиблення процесів інтеграції до європейської спільноти.

Слушною є позиція С. О. Шатрави, який під запобіганням корупції в діяльності органів Національної поліції розуміє частину загальнодержавної антикорупційної політики, яка об'єднана національною ідеєю подолання цього негативного явища, включає стратегію розвитку публічно-правових відносин щодо усунення, нейтралізації чи обмеження дії посадових осіб органів Національної поліції (детермінант) корупції та цілеспрямованому впливі за допомогою комплексу адміністративно-правових інструментів для досягнення поставлених цілей, що складаються у сфері реалізації завдань та функцій Національної поліції України.

До основних ознак запобігання корупції в органах Національної поліції України слід віднести: 1) результат суспільного запиту, необхідна умова проведення всіх проголошених реформ державних інституцій в цілому та Національної поліції зокрема; 2) визначений правовий інструментарій, що необхідний для досягнення поставлених цілей; 3) обов'язковий характер для всіх поліцейських; 4) публічний інтерес – новий європейський правоохоронний орган, в основі роботи якого європейські цінності забезпечення прав і свобод людини і громадянина; 5) чітко визначені цілі, завдання та напрямки щодо запобігання корупції в діяльності Національної поліції; 6) спрямованість на ефективну реалізацію прав і свобод людини і громадянина, що закріплені в Конституції України; 7) створення такої системи соціальних зв'язків, за якої істотно зменшується ймовірність виникнення ситуацій, які спонукають до зловживання службовим становищем; 8) відкритість та доступність для громадськості та всіх осіб, які цікавляться питаннями запобігання корупції в органах Національної поліції цієї діяльності; 9) створення відповідних стимулів до правомірної поведінки та обмежень для зловживань службовим становищем посадовими особами Національної поліції тощо.

До завдань запобігання корупції в діяльності органів Національної поліції віднесено: 1) створення сприятливих умов для чесного і законного виконання посадовими особами Національної поліції своїх службових обов'язків і несприятливих умов для зловживання ними своїми службовими повноваженнями; 2) створення рівного, належного та ефективного механізму прийняття на службу в органи Національної поліції; 3) запобігання корупції в органах Національної поліції як однієї із складових національної ідеї подолання цього негативного явища; 4) гармонізація національного законодавства з нормами міжнародних договорів, учасницею яких є Україна, щодо запобігання проявам корупції в цілому та органах Національної поліції зокрема; 5) здійснення комплексу інформаційно-культурних заходів для ознайомлення громадськості із заходами щодо запобігання корупції в органах Національної поліції; 6) мінімізація корупційних ризиків в діяльності Національної поліції.

Одержано 17.04.2018

УДК 351.74(477)

Максим Юрійович ПОГУЦА,

курсант групи Ф2-203 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри адміністративної діяльності поліції факультету № 3 ХНУВС кандидат юридичних наук Чижик К. О.

ВИЗНАЧЕННЯ ОЦІНКИ РІВНЯ ДОВІРИ НАСЕЛЕННЯ ДО РОБОТИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Більше двох років тому в державі була започаткована правоохоронна реформа, яка передбачала докорінні зміни всієї правоохоронної системи та насамперед, Міністерства внутрішніх справ України (далі – МВС України) та його структурних одиниць – одним з яких, сьогодні є Національна поліція України. Однією з основних нормативних підстав створення якої став Закон України «Про Національну поліцію», який серед усіх положень, що регулює діяльність органів поліції включив в себе важливу законодавчу новелу – відтепер ефективність роботи поліції оцінюється на основі рівня довіри громадян (ч. 3 ст. 11), а не на базі не легалізованих і необґрунтованих чинників. Логічним продовженням наведеної законодавчої норми став Порядок проведення рівня довіри населення до Національної поліції, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 58, відповідно до положень якого одним з об'єктів оцінки є процеси, що відбуваються в системі Національної поліції, який, на нашу думку, потребує додаткової експлікації, що обумовлюється не зрозумілістю вказаних процесів, а також фактором необізнаності пересічних громадян стосовно них.

Ураховуючи змисловне наповнення процесу як юридичної категорії, екстраполюючи його на функціонування органів поліції та зважаючи на те, що частково інформація про діяльність поліції віднесена до інформації з обмеженим доступом, а тому не підлягає розголошенню, вважаємо, що під процесами в поліції як об'єктом оцінювання громадськості в першу чергу повинна враховувати:

1) ті процеси, що відбуваються внаслідок реалізації реформи правоохоронних органів, зокрема з метою виконання її цілей і завдань, серед яких: досягнення ефективного реагування на виклики у сфері безпеки та правопорядку; здійснення процедур відповідно до закону; забезпечення законності дій працівників; забезпечення зрозумілості та передбачуваності у діяльності МВС України; підвищення ролі громадського контролю; створення сервісної моделі діяльності, орієнтованої на розв'язання проблем населення (Стратегія розвитку органів внутрішніх справ України схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.10.2014 № 1118-р);

2) процеси структурних змін органів поліції, за цим аспектом громадяни зможуть оцінити функціонування та доцільність існування тих чи інших структурних підрозділів даного правоохоронного органу, у тому числі тих, які передбачені ч. 3 ст. 13 Закону України «Про Національну поліцію»: кримінальна поліція; патрульна поліція; органи досудового розслідування; поліція охорони; спеціальна поліція; поліція особливого призначення;

3) кадрові процеси, в яких насамперед, громадськості необхідно враховувати призначення кандидатів на керівні посади в органах поліції та їх особисті та моральні якості, а також загальні кадрові питання (підготовка та перепідготовка фахівців, дисциплінарні правопорушення поліцейських тощо);

4) управлінські процедури, а саме те як громадяни оцінюють управлінські рішення прийняті керівниками поліції будь-якого рівня з огляду на їх доцільність, вираженість, вмотивованість;

5) напрям взаємодії поліції з іншими правоохоронними органами та безпосередньо з самими громадянами.

Звичайно, вищенаведений перелік не претендує на вичерпність щодо безпосередньої оцінки процесів, які мають місце в органах поліції, проте може стати певним орієнтиром для проведення оцінки рівня довіри населення до поліції.

Одержано 17.04.2018

УДК 342.95

Олена Юрїївна ЦЕБИНОГА,

курсант групи Ф1-302 ХНУВС

Науковий керівник: доцент кафедри адміністративної діяльності поліції

факультету № 3 ХНУВС кандидат юридичних наук, доцент Резанов С. А.

ДИСКРЕЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ, ЯК КОРУПЦІЙНИЙ РИЗИК В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Протидія злочинності, охорона прав і свобод людини, а також суспільства та держави – є основними завданнями нашої держави, виконання яких, покладено на центральний орган виконавчої влади – Національну поліцію України (далі НП України). Для успішного виконання завдань, що покладені на НП України, вона наділена певними правами та обов'язками. Зокрема, для ухвалення оптимального, повного рішення у справі та для забезпечення досягнення істини, органи НП України у своїй діяльності можуть користуватися дискреційними повноваженнями.

Загалом, під дискреційними повноваженнями слід розуміти певну сукупність прав та обов'язків державних органів (в даному випадку органів НП України) їх посадових осіб, що надають можливість на власний розсуд визначити зміст рішення та обрати на власний розсуд один з варіантів дій.

Визначити коло дискреційних повноважень досить важко, оскільки усі стадії правозастосовного процесу тісно з ними пов'язані. Зважаючи на те, що застосування дискреційних повноважень передбачає певну свободу вибору, то з певністю можна сказати, що застосування таких повноважень тісно пов'язане з можливістю застосування адміністративного розсуду.

Зокрема, проаналізувавши практику застосування органами НП України норм адміністративного законодавства, можна виділи наступні поліцейські заходи в яких присутні дискреційні повноваження: перевірка документів особи, можливість здійснювати поверхневу огляд та перевірку, зупинення транспортного засобу, поліцейське піклування, застосування спеціальних засобів та заходів фізичного впливу. Практика застосування інших заходів адміністративного примусу свідчить, що працівники поліції не завжди дотримуються вимог, яким має відповідати здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення. Це може розглядатися, як корупційний ризик в діяльності органів поліції.

Зокрема, згідно роз'яснення Міністерства Юстиції України наявність дискреційних повноважень належить до корупційних ризиків, але законодавчого закріплення поняття «корупційного ризику» на цей час не здійснено.

Отже, наявність дискреційних повноважень у працівників НП України є необхідною мірою для ефективного забезпечення прав та свобод людини і громадянина, але з наданням можливості поліцейському за різних життєвих обставин діяти на власний розсуд у рамках закону. Із іншого боку – це створює можливість для існування корупційних ризиків. Тому ця проблема потребує негайного законодавчого вирішення.

Одержано 17.04.2018

УДК 342.9

Ольга Андріївна БАРАНОВА,

слухач магістратури групи Ф3-101м ХНУВС

Науковий керівник: професор кафедри адміністративної діяльності поліції

факультету № 3 ХНУВС доктор юридичних наук, професор Джафарова О. В.

ОРГАНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Провідне місце у сфері публічного адміністрування відводиться системі суб'єктів запобігання корупції в Україні, оскільки від їх діяльності залежить дієвість системи інструментів, які дадуть змогу ефективно виявляти та розслідувати корупційні правопорушення, що у свою чергу сприятиме розвитку демократії в нашій державі, дотримання прав і свобод людини і громадянина.

Аналіз Закону України «Про Національну поліцію» надає можливість наголосити на тому, що Національна поліція протидіє зовнішнім та внутрішнім корупційним проявам, зокрема:

1) наповнює та підтримує в актуальному стані бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України, стосовно зареєстрованих кримінальних та адміністративних корупційних правопорушень, осіб, які їх учинили, та результатів розгляду цих правопорушень у судах (п. 9 ч. 1 ст. 26);

2) повноваження члена поліцейської комісії припиняються у разі застосування до члена поліцейської комісії заходів адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією (п. 9 ч. 8 ст. 51);

3) особа, яка бажає взяти участь у конкурсі на посаду поліцейського, подає у визначеному порядку до поліцейської комісії серед основних документів письмову заяву про участь у конкурсі, у якій також зазначається про надання особою згоди на проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» і на